

ତା ୨୪.୦୯.୨୦୨୫

ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁଡ଼ିକର ଆଧୁନିକୀ କରଣ

ୟୁ.ଡି.୧୯୨୫. ଶ୍ରୀ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ପାତ୍ର : ବୟନଶିଳ୍ପ, ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅନୁଗ୍ରହ କରି କହିବେ କି :- ରାଜ୍ୟରେ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ କେତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ବୁଣାକାର ମାନଙ୍କର ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ ଚଳଣି ଅଛି ସରକାର ଏହାର ସଠିକ୍ ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ କି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଯୁଗରେ ବୁଣାକାର ମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱଶିଳ୍ପ ପଶ୍ଚାତ ଗାମୀ ହେଉଥିବା ସରକାର ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି କି ଉତ୍ତର ହିଁ ହେଲେ ଏହି ବୁଣାକାରମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆଧୁନିକ ଉପାୟରେ ଚଳଣି କରିବାକୁ ଆଉ କେଉଁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ?

**ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦୀପ ବଳ ସାମନ୍ତ
ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ, ବୟନ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ**

ଉତ୍ତର

ରାଜ୍ୟରେ ୨୬ ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୮,୬୦୯ ଗୋଟି ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ ଚଳଣି ଅଛି ଯାହାର ସଠିକ୍ ତଥ୍ୟ ପରିଶିଷ୍ଟ "କ" ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା। ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଯୁଗରେ ବୁଣାକାର ମାନଙ୍କର ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ ଶିଳ୍ପ ପଶ୍ଚାତ ଗାମୀ ହେଉଥିବାର ତଥ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନଜରକୁ ଆସି ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶଥାଉକି, ବୁଣାକାରମାନଙ୍କର ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆଧୁନିକ ଉପାୟରେ ଚଳଣି କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ବୈଷୟିକ ତାଲିମ ସହ ଉନ୍ନତ ମାନର ତତ୍ତ୍ୱ ଉପକରଣ ଯୋଗାଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ।

(୧) ଉନ୍ନତ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ସରଞ୍ଜାମ ଯୋଗାଣ :-ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ଚାହିଦାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ସୌଖୀନ ଗୁଣବତ୍ତା ସମ୍ପନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ମାନର ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ସରଞ୍ଜାମ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ ଓ ବୁଣାକାରଙ୍କ ଅଂଶ ୯୦:୧୦ ଅନୁପାତରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଅଛି । ଉକ୍ତ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ଫ୍ରେମ ତତ୍ତ୍ୱ, ଗର୍ଭ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଲୌହ(iron) ତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ତତ୍ତ୍ୱ ସରଞ୍ଜାମ ଯଥା: ଜାକାର୍ଡ, ତବି,ଜାଲା ବୁଣା ଉପକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ପ୍ରାକ୍ ବୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଉଚିତ ତଥା ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଧୁନିକ ଧରଣର ସରଞ୍ଜାମ ଯଥା: ବବିନ ଗୁଡେଇବା ମେସିନ୍,ବାନ୍ଧ ଖୋଲିବା ମେସିନ୍, ଚାଣି ଡ୍ରମ, ବଅ, ପାନିଆ, ବବିନ, ମାଙ୍କୁ, ନଳୀ, ଚରଖା, ହତା, ରଙ୍ଗ ସରଞ୍ଜାମ ଓ ଲୁଗା ବିମ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଅଛି ।

(୨) ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ :- ନୂତନ ଯୁବପିଢ଼ିକୁ ହସ୍ତତତ୍ତ୍ୱ ଶିଳ୍ପରେ ନିୟୋଜନ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ବୁଣାକାରଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ୬ ପ୍ରକାରର ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

- **ବାନ୍ଧ ବନ୍ଧା ଓ ରଙ୍ଗ କରିବା ଏବଂ ବୁଣିବା :-** ନୂତନ ଯୁବପିଢ଼ୀ ତଥା ସ୍ୱଳ୍ପ କୁଶଳୀ ବୁଣାକାର ଯେଉଁମାନେ ବାନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ଓ ରଙ୍ଗ କରିବା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ତାଲିମ, ବୟନଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ୨୦ ଜଣ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ନେଇ ୪ ମାସର ଏକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ତାଲିମରେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ମାସିକ ୨,୦୦୦/- ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ୪ ମାସର ତାଲିମ ସରିଲା ପରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ହିତାଧିକାରୀ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଜ ଘରେ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ୫,୦୦୦/- ଟଙ୍କାର ବାନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ଓ ରଙ୍ଗ କରିବାର ସରଞ୍ଜାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।
- **ରଙ୍ଗ କରିବା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ:-** ନୂତନ ଯୁବପିଢ଼ୀ ତଥା ସ୍ୱଳ୍ପ କୁଶଳୀ ବୁଣାକାର ଯେଉଁମାନେ ରଙ୍ଗ କରିବା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ତାଲିମ, ବୟନଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ୨୦ ଜଣ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ନେଇ ୨ ମାସର ଏକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ତାଲିମରେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ମାସିକ ୨,୦୦୦/- ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ୨ ମାସର ତାଲିମ ସାରିଲା ପରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ହିତାଧିକାରୀ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଜ ଘରେ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ୨,୦୦୦/- ଟଙ୍କାର ରଙ୍ଗ କରିବାର ସରଞ୍ଜାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।
- **ଜାକାର୍ଡ ସହ ଉନ୍ନତ ବୁଣାକାର୍ଯ୍ୟ :-** ଉନ୍ନତ ବୁଣା ତଥା ବୁଣାକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ କମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟମ କୁଶଳୀ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ତାଲିମ, ବୟନଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ୧୦ ଜଣ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ନେଇ ୪ ମାସର ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ତାଲିମରେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ମାସିକ ୨,୦୦୦/- ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ୪ ମାସର ତାଲିମ ସରିଲା ପରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ହିତାଧିକାରୀ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଠିକ ଭାବେ କରି ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ୨୫,୦୦୦/- ଟଙ୍କାର ଜାକାର୍ଡ ସହିତ ଏହାର ସରଞ୍ଜାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।
- **ଜାଲା ଓ ଡବି ସହିତ ଉନ୍ନତ ବୁଣାକାର୍ଯ୍ୟ :-** ଉନ୍ନତ ବୁଣା ନିମନ୍ତେ ତଥା ବୁଣାକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ କମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟମ କୁଶଳୀ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ, ଉଚ୍ଚ ତାଲିମ, ବୟନଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ୨୦ ଜଣ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ନେଇ ୨ ମାସର ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ତାଲିମରେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ମାସିକ ୨,୦୦୦/- ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ୨ ମାସର ତାଲିମ ସରିଲା ପରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ହିତାଧିକାରୀ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଠିକ ଭାବେ କରି ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ୧୦,୦୦୦/- ଟଙ୍କାର ଡବି ସହିତ ଏହାର ସରଞ୍ଜାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

- **ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ପରମ୍ପରା :-**ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ୩ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା କୁଶଳୀ ବୁଣାକାର/ ବାନ୍ଧକାର ମାନଙ୍କୁ, ରାଜ୍ୟ ତଥା ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ଓ କବିର ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୁଣାକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ୧୫ ଜଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ନେଇ ୬ ମାସର ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ତାଲିମରେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ମାସିକ ୬,୦୦୦/- ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ତାଲିମ ମାଧ୍ୟମରେ ପାରମ୍ପରିକ ହସ୍ତତନ୍ତ ଐତିହ୍ୟକୁ ସରଂକ୍ଷଣ କରିବା ସହିତ ବଜାରଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ହସ୍ତତନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତ ସ୍ତରର କୌଶଳ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

(୩) ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହସ୍ତତନ୍ତ ପୁଞ୍ଜକୁ ପରିଭ୍ରମଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ:- ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ଆହରଣ ନିମନ୍ତେ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ହସ୍ତତନ୍ତ ପୁଞ୍ଜକୁ ପରିଭ୍ରମଣ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ପରିଭ୍ରମଣରେ ପ୍ରତି ଗ୍ରୁପରେ ୧୦ ରୁ ୨୦ ଜଣ ବୁଣାକାରଙ୍କ ସହିତ ୨ ଜଣ ବୈଷୟିକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଭାବରେ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ପରିଭ୍ରମଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ବୁଣାକାରଙ୍କ ରହିବା ଓ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ହସ୍ତତନ୍ତ ପୁଞ୍ଜକୁ ପରିଭ୍ରମଣର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯାଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ପରିଭ୍ରମଣ ନିମନ୍ତେ ୭ ଦିନ ଓ ରାଜ୍ୟବାହାର ପରିଭ୍ରମଣ ନିମନ୍ତେ ୧୦ ଦିନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ।

(୪)ଆବଶ୍ୟକ ଆଧାରିତ ପ୍ରକଳ୍ପ:-ଆଧୁନିକ ବଜାର ଚାହିଦାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଅଂଶରେ ୧୨.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ହସ୍ତତନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ/ ବିବିଧକରଣ, ଉତ୍ପାଦନରେ ଉନ୍ନତି/ ସୌଖୀନ ଗୁଣବତ୍ତା ସମ୍ପନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରୟ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥାଏ ।

(୫) ନମୁନାକାରୀ ନିଯୁକ୍ତି :-ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଖ୍ୟାତି ସମ୍ପନ୍ନ ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ (Designer)ମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରି ବଜାରର ଚାହିଦା ମୁତାବକ ନୂଆ ନୂଆ ନମୁନାର ହସ୍ତତନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ଯାହା ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଥାଏ ।

(୬) ସମର୍ଥ :-ସମର୍ଥ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ବୟନ, ରଜା ଓ ନମୁନା ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ “କ”

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ତନ୍ତ୍ର ସଂଖ୍ୟା
୧	ଅନୁଗୁଳ	୪୧୬
୨	ବଲାଙ୍ଗିର	୫୪୨୬
୩	ବାଲେଶ୍ୱର	୫୯୨
୪	ବରଗଡ଼	୧୮୬୭୬
୫	ବୌଦ୍ଧ	୩୩୦୨
୬	ଭଦ୍ରକ	୧୭୫
୭	କଟକ	୧୦୧୦୫
୮	ଢେଙ୍କାନାଳ	୧୭୫
୯	ଗଞ୍ଜାମ	୫୩୭
୧୦	ଜଗତସିଂହପୁର	୬୫୪
୧୧	ଯାଜପୁର	୨୨୯୩
୧୨	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	୨୬୩
୧୩	କଳାହାଣ୍ଡି	୧୫
୧୪	କନ୍ଧମାଳ	୫୪
୧୫	କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା	୫୦୫
୧୬	କେନ୍ଦୁଝର	୮୫୭
୧୭	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	୧୩୮୩
୧୮	କୋରାପୁଟ	୭୫
୧୯	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୯୭୮
୨୦	ନବରଙ୍ଗପୁର	୨୦୮
୨୧	ନୟାଗଡ଼	୨୩୨୮
୨୨	ନୂଆପଡ଼ା	୬୦୧
୨୩	ପୁରୀ	୫୭୧
୨୪	ସମ୍ବଲପୁର	୨୪୮
୨୫	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	୮୦୧୩
୨୬	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	୯୯
	ସମୁଦାୟ	୫୮୬୦୯
